

Størstedelen af de økologiske slagtegrise opfedes i stalde med dybstrøelse, og derudover har de adgang til løbegårde i stil med denne. Foto: Tove Serup.

Mindre ammoniak fra løbegårdene

Tiltag: I et nyt notat har Seges, Økologisk Landsforening og CFF samlet informationer om tiltag, som økologiske slagtegriseproducenter kan udnytte for at nedbringe ammoniakfordampningen fra løbegårde.

Af Sarah-Lina Aagaard Schild og Tove Serup, tos@seges.dk

Størstedelen af de økologiske slagtegrise opfedes i stalde med dybstrøelse og adgang til løbegårde, som består af en kombination af fast/drænet gulv (min. 50 pct.) og spaltegulv. Løbegårdene skal være delvist overdækkede (maks. 50 pct.), og hver gris (110 kg) skal have adgang til mindst 1,0 kvm udeareal. Grisenes primære gødningsafsætning foregår i løbegårdene, og pga. kravet om mindst 50 pct. fast gulv er der risiko for ophobning af gødning i gårdene og som følge heraf en forhøjet ammoniakfordampning.

Der har i de senere år væ-

ret øget fokus på udformning af løbegårdene og andre tiltag, som kan implementeres på de økologiske slagtegrisebedrifter for at mindske ammoniakfordampningen.

I et nyt notat (offentliggøres ved udgangen af 2020) har Seges Økologi Innovation i samarbejde med Center For Frilandsdyr og Økologisk Landsforening samlet informationer om flere af disse tiltag for at give et overblik over, hvilke tiltag der er mest egnede til brug på de danske slagtegrisebedrifter.

Tre kategorier af tiltag

Der er tre overordnede kategorier, som tiltagene kan opdeles i. Det er: Gyllehåndtering, lø-

begårdenes indretning/udformning og fodring. I notatet er tiltagene beskrevet, og det samme er de forventede effekter, fordele og ulemper ved tiltagene og den implementering, der er forbundet med hvert tiltag. Nogle af tiltagene er allerede i dag klar til at blive implementeret på bedrifterne, mens andre endnu ikke er færdigudviklede og derfor kræver yderligere udvikling/afprøvning.

Nogle af tiltagene mangler desuden at blive godkendt til Teknologilisten.

Fem eksperter fra Seges og Aarhus Universitet blev rådført med hensyn til hvilke tre tiltag, de mente havde det største po-

Konklusion

- Notatet har samlet flere af de tiltag, som kan have et potentiale for at nedbringe ammoniakfordampningen fra løbegårde til økologiske slagtegrise. Tiltagene, der vurderes at have det største potentiale, er: Robot til renholdelse af gulvflader, fortsat indsats på foder og styret gødeadfærd. Flere tiltag kan implementeres i dag, mens nogle kræver udvikling og/eller godkendelse til Teknologilisten.

tentiale for at nedbringe ammoniakfordampningen fra løbegårde til økologiske slagtegrise.

Følgende tre tiltag blev udvalgt, og de beskrives nærmere længere nede i artiklen.

1. Robot til renholdelse af gulvflader
2. Fortsat indsats på foder
3. Styret gødeadfærd

Robot til renholdelse af gulvflader

Robotten, som er kendt fra kvægstalde, hjælper til at ren-

Robotten, som er kendt fra kvægstalde, kan hjælpe med at reducere ammoniakudledningen. Den skal dog formodentlig tilpasses brug i slagtesvinestalde, da grise er noget grovere ved inventar end kvæg. Foto: Lely.

holde gulvflader. Ud over at skrabe gødning af, ligesom de traditionelle skrabeanlæg gør, har robotten en skyllefunktion. Robotten skyller derfor gulvfladerne med vand, når den kører over dem. Tilsættes vandet en svag syreopløsning, vil skylningen destruerer den hinde af gødning, som

ellers efterlades og kan afgive ammoniak.

Da grise er noget grovere ved inventaret end kvæg, skal der formodentlig videreudvikles på robotten, før den er egnet til brug til slagtegrise.

Fortsat indsats på foder

Foder er den parameter, som

Vi står klar til at løse dit skadedyrproblem

- Individuelt opbygget servicesystem, der passer præcist til dit behov
- Der anvendes kun godkendte midler til bekæmpelse af rotter og mus
- Konsekvent løsning af dit skadedyrproblem til konkurrencedygtige priser

Kontakt salgskonsulent
Frede Hansen på 2898 8812
for et uforpligtende tilbud

7012 7030 · www.ewersskadedyr.dk

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

kan flytte mest i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen. Det er også et af de områder inden for udvikling af økologisk griseproduktion, som får mest opmærksomhed. Der er dog et generelt behov for, at resultaterne fra de forskellige foderforsøg, som er blevet gennemført, implementeres i praksis.

Det er også vigtigt at holde sig for øje, at tiltag på fodersiden skal kombineres med andre tiltag, da foder i sagens natur altid tilfører næringsstoffer, og fodertiltag derfor ikke kan stå alene.

Styret gødeadfærd

Der er lavet flere undersøgelser af grises gødeadfærd, og

studierne viser, at grise foretrækker at gøde væk fra deres hvileområder og gerne i hjørner eller langs vægge. Ved at udnytte denne viden om grisenes adfærd kan det være muligt at styre gødeadfærd, så den begrænses til et mindre område af udearealerne. En reduktion i den gulvflade, hvor gødningen afsættes, vil mindske ammoniakfordampningen.

Der er derfor flere muligheder for at nedbringe ammoniakfordampningen fra løbegårde. En af de nuværende udfordringer er dog, at nogle af tiltagene endnu ikke er godkendt til Teknologilisten, og der ligger fortsat en opgave i at få disse godkendelser igennem.

Fleksible siloløsninger

Vi forhandler også reservedele til Tunetanke

Tjek vores hjemmeside og se de store udvalg i foder- og mineral-siloer samt tilbehør.

DAG TIL DAG LEVERING
Vi sender postpakker fragtfrit ved køb for min. 500 kr. + moms. Samt paller fragtfri ved køb for min. 2.500 kr + moms

Moderne Kornbehandling

Jens Jørgen Schmidt
Tørring - Telefon 75 80 36 77

www.mkorn.dk